

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ДДМА

В.Д. Ковальов

« _____ » _____ 2023 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗА ФАХОМ

для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти

Спеціальність	232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма	Економіка та організація соціального забезпечення

Голова фахової атестаційної комісії

Є.О. Підгора

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Краматорськ - Тернопіль, 2023

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вступне випробування щодо зарахування на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» (освітня програма «Економіка та організація соціального забезпечення») на базі здобутого освітнього ступеня «бакалавр» або «магістр» чи освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» за відповідною або спорідненими до неї спеціальностями проходить у формі фахового екзамену.

Мета вступного випробування – оцінити ступінь підготовки вступників для навчання та здобуття ступеня вищої освіти магістра зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення».

Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень в сфері соціального забезпечення з прикладною спрямованістю за напрямом – Економіка та організація соціального забезпечення та передбачає оволодіння глибокими знаннями та практичними навичками, орієнтованими на процес реалізації науково-дослідної, інноваційної, управлінської та прикладної діяльності, формування здатності розв'язувати складні завдання у сфері підготовки фахівців з економіки та організації соціального забезпечення, шляхом здобуття знань, умінь та розуміння явищ, які належать до області соціального забезпечення із застосуванням положень і методів гуманітарних та економічних наук, менеджменту, права, теорії та механізмів соціальної політики за умов невизначеності і необхідності врахування всього комплексу професійних та етичних вимог.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів.

Для успішного засвоєння програми другого (магістерського) рівня вищої освіти абітурієнт повинен виявити знання програмного змісту теоретичних дисциплін, мати уявлення про фундаментальні праці, що є значущими в галузі соціального забезпечення, орієнтуватися в проблематиці наукових дискусій і

поглядів, показати навички володіння понятійно-категоріальним апаратом, проявити здатність до аналізу досліджуваного матеріалу.

На екзамен виносяться питання з навчальних дисциплін: «Система соціального забезпечення», «Основи наукового дослідження соціальних проблем», «Соціальне страхування». Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Вступники повинні продемонструвати:

- теоретичні знання з соціального забезпечення, рівень володіння базовими поняттями та категоріями економіки та соціального забезпечення, розуміння їх сутності;

- розуміння сутності та навички використання методів здійснення математичних розрахунків, що мають відношення до аналітично-оціночного забезпечення професійної діяльності в сфері організації соціального забезпечення;

- здатність професійно аналізувати соціальні ситуації, процеси і явища за допомогою якісної і кількісної методології, працювати з різними джерелами наукової інформації, володіти інформаційно-комунікативними технологіями.

- розуміти та аналізувати принципи формування державної соціальної політики у контексті організації соціального забезпечення, володіти сучасними технологіями інноваційної діяльності у сфері організації соціального забезпечення.

Порядок проведення фахового іспиту визначається Положенням про приймальну комісію Донбаської державної машинобудівної академії МОН України.

2 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Соціальне забезпечення – пріоритетний напрям соціальної політики держави
2. Становлення та розвиток соціального забезпечення в Україні.
3. Основні складові соціального захисту населення в Україні
4. Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії в системі соціального забезпечення
5. Правовідносини з соціального забезпечення
6. Основні етапи розвитку системи соціального забезпечення в Україні
7. Правова база соціального страхування в Україні.
8. Соціальні ризики як підстава виникнення в особи права на соціальне забезпечення
9. Система державних органів та їхні функції зі здійснення соціального забезпечення
10. Державне регулювання соціального страхування
11. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування
12. Порядок формування та використання коштів фондів соціального страхування
13. Пенсійне забезпечення в Україні
14. Пенсійне забезпечення у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування
15. Недержавне пенсійне забезпечення
16. Система страхових допомог за законодавством України
17. Державні допомоги
18. Соціальні пільги як вид соціального забезпечення
19. Соціальні послуги
20. Соціальний захист певних категорій непрацездатних громадян
21. Наукові дослідження в практиці соціальної роботи

22. Наукові дослідження соціальних проблем
23. Особливості мікро- та макросоціального аналізів
24. Кількісна та якісна парадигми
25. Загальні методологічні засади «кількісної» соціології
26. Загальні методологічні засади «якісної» соціології
27. Загальна характеристика методів соціальних досліджень
28. Логіка науково-соціального дослідження
29. Основи аналізу даних соціального дослідження
30. Способи представлення результатів соціального дослідження

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ ВСТУПНИКА

Екзаменаційний білет складається з двох частин: перша частина у вигляді тестів (15 тестів), друга частина у вигляді розрахункових тестів (5 тестів). Правильність виконання завдань вступного екзамену за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення» перевіряється за всіма питаннями двох частин.

Оцінка виконання екзаменаційного завдання здійснюється за 200 бальною шкалою (таблиця 1).

Таблиця 1 – Структура бальної оцінки виконання екзаменаційного завдання вступного іспиту

№	Завдання	Оцінка одного вірного завдання, балів	Сума балів (рейтинг)
I Частина			
1	15 тестів	10 балів	150 балів
II Частина			
2	5 розрахункових тестів	10 балів	50 балів
Всього			200 балів

Пропоноване коло питань потребує вміння шляхом логічного та аналітичного мислення знаходити вірні відповіді на тестові завдання, які

містяться у білеті, продемонструвати уміння щодо розв'язання практичних задач.

Наведені в програмі завдання відрізняються багатоплановістю. За їх допомогою моделюються можливі умови трудової діяльності майбутнього фахівця, які пов'язані з необхідністю визначення правильної лінії поведінки та прийняття оптимального рішення проблеми.

Результати випробування потенційних абітурієнтів оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів (100 балів – мінімальний позитивний результат, 200 балів – максимальний).

Отримана вступником оцінка підтверджується підписами всіх членів комісії з прийняття вступного іспиту за фахом.

4 ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баранник Л. Б. Соціальний захист громадян: навчальний посібник. вид. 2-ге, доповнене і перероблене. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2017. 246 с. URL: http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/2980/1/Баранник_41_Соціальний%20захист%20громадян_підруч.pdf
2. Грушка В.І. Пенсійна система: підручник. Київ: Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК», 2017. 368 с. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/grushko_0003.pdf
3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. 272 с. URL: <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/558/1>
4. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків: Право, 2017. 448 с.
5. Завора Т.М. Соціальне страхування: навчальний посібник для практичних занять. 2-ге вид., змін. й доп. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 319 с.

URL: https://reposit.pntu.edu.ua/bitstream/PolfNTU/975/1/НАВЧ_ПОС_СоцСтрах.pdf

6. Ларіонова Н.Б. Соціальна політика в Україні : навчально-методичний посібник. Луганськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2015. 63 с. URL: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1724_92427626.pdf

7. Мальований М.І., Бечко П.К., Бечко В.П. Соціальне страхування: Навчальний підручник. Умань : Видавець «Сочінський», 2014. 476 с. URL: https://cul.com.ua/preview/soz_strah_Malov.pdf

8. Методологія та організація наукових досліджень: опорний конспект лекцій / уклад.: О.Г. Шидакова-Каменюка, З.І. Кучерук, Г.В. Степанькова; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: ХДУХТ, 2017. 56 с.

9. Основи наукових досліджень: методичні рекомендації для самостійного вивчення дисципліни / уклад.: О.Г. Терешкін, Т.М. Брикова; Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. Харків: ХДУХТ, 2018. 66 с.

10. Посібник із визначення потреб населення об'єднаної територіальної громади у соціальних послугах. Практичні рекомендації. Київ, 2019. 74 с.

11. Право соціального забезпечення в Україні: підручник 4-те вид., переробл. і допов. Х.: Право, 2015. 458 с. URL: <https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/148/1-36.pdf>

12. Синчук С. М. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, зміст, об'єкти: монографія. Л: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 421 с.

13. Соціальне страхування : навч. посіб. / [Р. В. Пікус та ін.]. – Київ : Компринт, 2018. – 251 с

14. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. 248 с.

15. Швець Ф.Д. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник. Рівне : НУВГП, 2016. 151 с.

5 ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ**ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ДДМА

_____ В.Д. Ковальов

«_____» _____ 2023 р.

Ступінь	<i>Магістр</i>
Спеціальність	232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма	Економіка та організація соціального забезпечення

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1**І ЧАСТИНА*****Надайте відповідь на наступні тести (по 10 балів):***

1) *Згуртованість суспільства, що характеризується готовністю реалізовувати спільні інтереси, розв'язувати суспільні проблеми позначається терміном*

- а) соціальне партнерство;
- б) соціальна солідарність;
- в) соціальна справедливість.

2) *Визначити поняття «соціальний захист»:*

- а) комбінація програми пенсійних заощаджень, програми страхування та програми перерозподілу національного доходу;
- б) система економічних відносин, за допомогою якої формуються та використовуються фонди грошових засобів для матеріального забезпечення непрацездатних;
- в) комплекс законодавче закріплених соціальних норм, що гарантує держава окремим верствам населення, а також за певних економічних умов усім членам суспільства.

- 3) *Базовим державним соціальним стандартом є:*
- мінімальний розмір заробітної плати
 - прожитковий мінімум
 - мінімальний розмір пенсії за віком
- 4) *Добрати правильний варіант визначення Соціальна допомога*
- обставини, внаслідок яких громадяни та/або члени їх сімей можуть втратити тимчасово або назавжди засоби до існування і потребують матеріальної підтримки або соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.
 - подія, з настанням якої виникає право застрахованої особи на отримання матеріального забезпечення або соціальних послуг, передбачених законами України з окремих видів загальнообов'язкового державного соціального страхування. Не менш важливим елементом системи соціального захисту є державна соціальна допомога.
 - це одна з основних форм підтримки суспільством осіб, чие матеріальне становище не відповідає загальноприйнятому рівню забезпечення або є нижчим межі забезпеченості, визначеної законодавством.
- 5) *Відносини між різними соціальними групами, окремими індивідуумами з приводу їх суспільного положення, образу та устрою життя, умов формування та розвитку особистості та соціальних груп-це*
- соціальні відносини;
 - економічні відносини;
 - соціально-трудова відносини;
- 6) *Вказати, як називаються відчуття фізіологічного, соціального або психологічного дискомфорту, нестачі чогось, необхідного для створення і підтримки нормальних умов життя і функціонування людини:*
- інтереси;
 - мотиви;
 - потреби;
- 7) *Соціальна допомога – це система заходів, що стосуються переважно*
- економічно активного населення;
 - непрацездатного населення;
 - всього населення.
- 8) *Мета дослідження – це:*
- перехід кількісних змін у якісні;
 - кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване дослідження;
 - єдність та боротьба протилежностей.

9) Вид пізнавальної діяльності, спрямований на визначення тенденцій динаміки конкретного об'єкта на основі аналізу його стану у минулому та поточному стані - це:

- а) прогнозування;
- б) моделювання;
- в) абстрагування.

10) Вибіркові спостереження – це:

- а) спеціальний випадковий відбір певного кола одиниць загальної сукупності, характеристика яких дає змогу судити про всю сукупність;
- б) наукова чи науково-технічна діяльність, спрямована на отримання інформації про можливі стани об'єкта в майбутньому;
- в) наукова чи науково-технічна діяльність, спрямована на одержання і використання знань для виробничих цілей.

11) Тимчасова непрацездатність може бути спричинена:

- а) фізичною нездатністю особи здійснювати трудову діяльність (хвороба, травма, вагітність та пологи);
- б) неможливістю працювати у зв'язку із настанням обставин, спричинених діями державних органів (карантин, накладений органами санітарно-епідеміологічної служби);
- в) усі відповіді правильні.

12) Контролююча функція соціального страхування

- а) охоплює випадки протиправних дій або бездіяльності з боку страхувальника щодо застрахованих осіб (соціальне страхування не відшкодовує втрату працездатності внаслідок нещасного випадку, який стався з вини потерпілого або внаслідок порушення ним правил техніки безпеки);
- б) охоплює забезпечення інтересів працівників, роботодавців і держави щодо надходжень доходів і витрачання коштів фондів соціального страхування;
- в) повинна забезпечити формування і підтримку ефективних інститутів і механізмів соціального захисту з метою забезпечення гарантованих Конституцією і законодавством країни соціальних і правових норм захисту і підтримки соціальної стабільності і безпеки країни.

13) Фінансування соціального забезпечення здійснюється за рахунок некомерційних організацій, до яких належать

- а) Пенсійний фонд України;
- б) Фонд соціального страхування України;
- в) благодійні фонди.

14) В Україні прожитковий мінімум визначається

- а) нормативним методом у розрахунку на місяць на одну особу;
- б) статистичним методом;
- в) комбінованим методом.

15) *Соціальні ризики не впливають на матеріальний, життєвий рівень особи:*

- а) так;
- б) ні;
- в) немає правильної відповіді.

II ЧАСТИНА

Виконайте розрахунки та надайте відповідь за наступними тестами (по 10 балів):

1) *Розрахувати податкову соціальну пільгу на 1 січня 2021 року, якщо розмір податкової соціальної пільги – 50% прожиткового мінімуму для працездатної особи:*

- а) 1135 грн.;
- б) 2270 грн.;
- в) 1094,5 грн.

2) *Розрахувати розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям для дітей від 6 до 18 років на 1 січня 2022 року:*

- а) 2497 грн.;
- б) 3403 грн.;
- в) 2497 грн.

3) *Розрахувати розмір допомоги на дітей (діти від 6 до 18 років), над яким встановлено опіку чи піклування з 1 липня 2022 року:*

- а) 4802,5 грн.;
- б) 6860 грн.;
- в) 5987 грн.

4) *Розрахувати максимальний розмір допомоги одиноким матерям у з 1 грудня 2022 році, якщо діти від 6 до 18 років:*

- а) 2100 грн.;
- б) 2618 грн.;
- в) 2833 грн.

5) Заробітна плата працівника за місяць склала 8500 грн.
Визначити розмір єдиного соціального внеску (ЄСВ) на загальнообов'язкове державне соціальне страхування

- а) 1320 грн.;
- б) 1430 грн.;
- в) 1870 грн.

Голова фахової атестаційної комісії

 Є.О.Підгора

(підпис)

(ініціали та прізвище)